

Афсона ду Мадаҳ: Калисои Маҳаллӣ ва Ҳаёти Миссионерии Глобалӣ

“The Tale of Two Cultures: Local Church and Global Missionary Life”

Муқаддима: Ду паҳлӯи калисо

Дар масеҳият ҳамеша як парадокс вучуд доштааст: он ҳам амиқан маҳаллӣ ва ҳам ба таври чиддӣ глобалӣ аст. Аз як тараф, калисо дар ҷомеа, анъана ва фарҳанг реша дорад. Аз тарафи дигар, он барои шикастани сарҳадҳо, пешравӣ ва расидан ба ҳамаи мардумон даъват шудааст. Ҳар ду ҷанба аксаран ба назар номувофиқ менамоянд — устувори маҳаллӣ ва паҳншавии глобалӣ — аммо дар асл, онҳо якдигарро пурра мекунад. Калисои солим бояд ҳам решаҳои худро нигоҳ дорад ва ҳам шоҳаҳои худро густариш диҳад.

Саволи асосӣ барои ҳар як ҷамоат чунин аст: оё мо пеш аз ҳама анъанаҳои худро муҳофизат мекунем ё миссияи худро васеъ месозем? Садоқати ҳақиқӣ ҳар дуи онҳоро талаб мекунад.

Калисои маҳаллӣ ва анъанавӣ

Маҳаллии калисо он заминест, ки Инчил дар он реша медавонад. Қуввати он дар он аст, ки имонро дар дохили ҷамъият парвариш мекунад, тавассути забон, мусиқӣ ва урфу одатҳо худшиносиро нигоҳ медорад, инчунин ҳисси тааллуқ ва устувориро мебахшад. Ин реша давомдориро байни наслҳо таъмин намуда, шаҳодати нодири ҳар як миллатро ҳифз мекунад.

Аммо, калисоҳои маҳаллӣ бо хатарҳо низ рӯ ба рӯ мешаванд. Онҳо метавонанд худро баста кунанд ва фарҳанги худашонро ҳуди Инчил шуморанд. Онҳо метавонанд ба тағйироти зарурӣ муқобилат намоянд ё даъвати ҷаҳонии худро нодида гиранд. Бисёр вақт гурӯҳҳои миссионерӣ бештар ба мушкилоти дохилӣ машғул мешаванд, на ба нигоҳ ба берун. Вазифаи калисои маҳаллӣ дар он аст, ки ба халқи худ содиқ бимонад, аммо ҳамзамон даъвати Масеҳро ба сӯи ҳамаи халқҳо фаромӯш накунад.

Фарҳанги Глобалии Миссионерӣ

Ҳаракатҳои миссионерӣ ангеаи берунаи калисоро таҷассум мекунад. Онҳо Инчилро ба сарзаминҳои нав мебаранд, шаклҳои тозаи имонро мекушоянд ва калисоро ба супориши ҷаҳонӣ ёдрас месозанд. Фарҳанги миссионерӣ таъкид мекунад, ки Масеҳ Парвардигори танҳо як халқ нест, балки Ҳокими ҳамаи миллатҳост.

Аммо миссионерон низ аз сустӣ ори нестанд. Гоҳ-гоҳ онҳо ба ҷойи ҳуди Инчил фарҳанги бегонаеро таҳмил мекунад ва ноогоҳ вобастагӣ аз роҳбарон ё захираҳои хоричиро ба вучуд меоранд. Рушди тезбеҳисоб бе решаҳои амиқ низ метавонад ҷамъиятҳоро хеле нозук гардонад. Вазифаи миссионерон дар он аст, ки Инчилро бирасонанд, аммо ҳамроҳ бо он бори фарҳанги худро наоранд.

Дар бархӯрди ду фарҳанг

Бархӯрдҳо ногузиранд, вақте ки маҳаллӣ ва ҷаҳонӣ бо ҳам рӯ ба рӯ мешаванд. Таниш дар масъалаҳои қудрат пайдо мешавад (миссионерон бар зидди роҳбарони маҳаллӣ), инчунин дар ибодатҳо (суруду гимнҳои қарзгирифта бар зидди мусиқии мардумӣ), илоҳиёт (намунаҳои ғарбӣ бар зидди хирадмандии маҳаллӣ). Ин ихтилофҳо метавонанд муносибатҳоро душвор созанд ва худи Инчилро дар соя гузоранд.

Бо вучуди ин, Худо ҳатто тавассути бархӯрдҳо амал мекунад. Инчил даъват шудааст, ки дар ҳар як фарҳанг ҳам шинос бошад ва ҳам ноором созад. Он некӣ ва дурустро устувор месозад ва таҳрифшударо фош мекунад. Аз ин рӯ, таниши фарҳангӣ таҳдид нест, балки имконият аст: пок кардани имон, амиқтар сохтани фурутанӣ ва додани шаҳодати дурусттар дар бораи Малакути Худо.

Даъвати ҳар яке

Калисои маҳаллӣ даъват шудааст, ки Инчилро дар замини худ — дар забон, қиссаҳо ва анъанаҳои худ решаонад. Он бояд халқи худро мустақкам созад ва одамонро аз худ берун, ба сӯи рисолат роҳнамоӣ кунад.

Фарҳанги миссионерӣ даъват шудааст, ки Инчилро тавассути фарҳангҳо бирасонад ва ба хона баргардад, бо кашфиётҳои, ки калисоҳои маҳаллиро мустақкам ва рӯҳбаланд мекунад. Ҳар як ҷонибро бе дигар пурра гуфтан мумкин нест, зеро онҳо якҷоя миссияи Худоро таҷассум мекунад.

Этногерменевтика: Хониши Маҳаллӣ аз Китоби Муқаддас

Ҳар як фарҳанг Китоби Муқаддасро тавассути нури хоссаи худ тафсир мекунад. Мақолҳо, сурӯдҳо, маросимҳо ва ривоятҳо — ҳама ба фаҳмиш таъсир мерасонанд. Калисоҳои Африқо, Лотинӣ ва Осиёи Марказӣ нишон медиҳанд, ки чӣ гуна Китоби Муқаддас бо хониши маҳаллӣ ҳаёти нав пайдо мекунад. Миссионерон бояд дарк кунанд, ки тафсирҳои худи онҳо ҳам умумичаҳонӣ нестанд ва онҳо низ аз фарҳангҳои худ таъсир мегиранд. Ин фурутанӣ роҳро барои гуфтугӯи асли дар Танҳо Масеҳ омода мекунад.

Дарсҳо Барои Рисолат Имрӯз

Аз таърих ва амалияи муосир се дарс бармеояд:

1. Инкультурация — Инчил бояд бо забони маҳаллӣ, бо рамзҳо ва анъанаҳои маҳаллӣ пешниҳод карда шавад.
2. Миссияи Полицентрик — миссия дигар аз Ғарб ба боқии ҷаҳон ҳаракат намекунад, балки ба таври «аз ҳама ҷо — ба ҳама ҷо» амалӣ мешавад.
3. Шарикӣ — миссияи асли ҳамзамон анҷом дода мешавад, бар асоси шунавоӣ, хизмат ба ҳамдигар ва фурутанӣ.

Бархӯрди Фарҳангҳо: Бо ҳам дар Масеҳ Зиндагӣ Кардан

Бархӯрдҳои фарҳангӣ чизе нав нестанд. Шӯрои Иерусалим (Аъмол 15) ва интиқоди Петрус аз ҷониби Павлус (Ғал. 2) нишон медиҳанд, ки аввалин масеҳӣён низ чунин танишҳоро таҷриба кардаанд. Визёи Оятнома 7 ба мо ёдрас мекунад, ки ҳадафи ниҳой ҳамоҳангӣ нест, балки ваҳдат дар гуногунрангӣ мебошад.

Душвориҳои бархӯрди фарҳангӣ
Этноцентризм — боварӣ ба афзалият доштани як фарҳанг бар дигар.
Синкретизм — омезиши Инҷил бо фарҳанг.
Изолятсия — миссионерон ва калисоҳои маҳаллӣ, ки зиндагии параллелӣ доранд.
Динамикаи Қудрат — нобаробарӣ дар молия ва роҳбарӣ.

Калисо бояд чӣ кор кунад

Ҳассосияти илоҳиётро инкишоф диҳад, то моҳияти Инҷилро аз анъанаҳои фарҳангӣ фарқ кунад.
Меҳмоннавозиро амалӣ созад, миссионеронро ҳамчун узви оила қабул кунад.
Ба фарҳангҳо фурутанӣ нишон диҳад ва барои омӯхтани чизҳои нав кушода бошад.
Миссияро ҳамчун даъвати умумии тамоми калисо қабул кунад.

Миссионер бояд чӣ кор кунад:

Фарҳанги маҳаллӣ ро тавассути забон омӯхтан ва эҳтиром кардан.
Вазъиятро тавассути ҳузур тарғиб кардан, дар миёни мардум зиндагӣ кардан.
Роҳбарии маҳаллиро мустақам сохтан ва вобастагӣ пешгирӣ кардан.
Намунаи роҳбарии хизматкунанда нишон додан, бо пайравӣ аз фурутани Масеҳ.

Зиндагии муштарак дар ваҳдат

Роҳи пешрафт маъноӣ таҳти ҳамдигар қарор гирифтани дорад (Эф. 5:21). Калисоҳо ва миссионерон бояд якҷоя қарор қабул кунанд, масъулияти ҳамдигарро амалӣ созанд ва ҳамзамон шодӣ кунанд. Ваҳдат тавассути омӯзиши муштарак Китоби Муқаддас, ибодати умумӣ, хӯрдани якҷояи таом, чашнҳои фарҳангӣ ва гуфтугӯҳои ростқавлона дар бораи ихтилофҳои ба вучудодада бунёд мешавад.

Бархӯрди фарҳангҳо ҳатман набояд чудо кунад. Агар ба он дуруст муносибат карда шавад, он Танҳои Масеҳро бой мекунад. Ҳамин тавр, калисо таҷассумгари «суръати бузург аз ҳар як халқ, шоха ва забон, ки пеши тахт ҷамъ шудаанд» мегардад (Оятнома 7:9).

Хулоса

Калисо ҳамеша ҳам маҳаллӣ ва ҳам ҷаҳонӣ боқӣ мемонад. Ҷамъиятҳои маҳаллӣ Инҷилро дар фарҳанги худ нигоҳ медоранд, ва ҳаракатҳои миссионерӣ онро берун аз он мебаранд. Якҷоя онҳо парадокси Инҷилро нишон медиҳанд: амиқан наздик, аммо ҳеч гоҳ пурра маҳаллӣ дар ягон фарҳанг нест.

Ҳарчанд бархӯрдҳои фарҳангӣ душвор бошанд ҳам, онҳо ба ниятҳои Худо дохил мешаванд. Онҳо моро ба фурутанӣ, қобилияти фарқ кардани дуруст ва ваҳдат дар гуногунрангӣ даъват мекунад. Бо пайравӣ ба ин роҳ якҷоя — калисои маҳаллӣ ва миссионер, маҳаллӣ ва ҷаҳонӣ — мо миссияи Худоро таҷассум карда, шаҳодат медиҳем дар бораи Масеҳи, ки ҷамаи миллатҳоро бо ҳам мувофиқ мекунад..

Саволи ниҳой барои муҳокима: Калисои шумо чӣ тавр метавонад ба фарҳанги худ содиқ бимонад ва ҳамзамон барои миссияи ҷаҳонии Худо кушода бошад?

Лутфан ин китобро ба дигарон низ диҳед, то ки андешаҳои нав ва таълимоти тоза имони халқи Худоро мустаҳкам созанд.